

ЦІ СТАНЕ ЗАКЛІК ДА МІРУ НАГОДАЙ АДУМАЦЦА?

Ёсць рэчы, вышэйшыя за галоўныя ролі ў глабальнай палітыцы

Учора завяршыў работу форум «Усходняя Еўропа: у пошуках бяспекі для ўсіх», арганізаваны экспертнай ініцыятывай «Мінскі дыялог». Тое, што ў гэтым мерапрыемстве ўзялі ўдзел Прэзідэнт Беларусі, генеральны сакратар АБСЕ, намеснік памочніка генеральнага сакратара НАТА, і тое, што яно адбывалася ў Мінску, на пляцоўцы, якую некалькі гадоў таму прыдумалі і арганізавалі маладыя палітолагі, нехта называе фантастыкай, нехта — паваротам ва ўзаемаадносінсах беларускай дзяржавы і Заходняй Еўропы. Але па сутнасці гэта сведчыць пра сур’ёзнасць пагрозы, якая нависла над усімі намі, пра тупік, у які зайшлі глабальныя гульцы на сусветнай палітычнай арэне. Гэта той выпадак, калі палітычныя гульні становяцца другаснымі і наперад выходзяць здаровы сэнс і пачуццё самазахавання. Важна, каб гэта здарылася не толькі з тымі, хто апynuўся паміж двума полюсамі сілы, але з усімі творцамі сучаснай гісторыі. Наколькі форум «Мінскага дыялогу» можа садзейнічаць апошняму, казаць пакуль рана, але тое, што сустрача гэта і абмеркаванні на ёй своечасовыя і актуальныя, — несумненна.

На форуме не толькі былі зроблены важныя заявы, яго наступствам сталі пэўныя падзеі. Адбылася сустрэча міністра замежных спраў Беларусі Уладзіміра Макея з генеральным сакратаром Арганізацыі па бяспечным супрацоўніцтве ў Еўропе (АБСЕ) Томасам Грэмінгерам, які прыбыў у Мінск для ўдзелу ў форуме. Прэс-служба МЗС паведамляе, што бакі абмеркавалі сітуацыю ў галіне бяспекі ў Еўрапейскім рэгіёне, праблематыку двухбаковага ўзаемадзеяння паміж Беларуссю і АБСЕ, рэалізацыю сумесных праектаў, а таксама працэс мірнага ўрэгулявання канфлікту ва Украіне. Асобна ўдзельнікі сустрэчы спыніліся на агучанай Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам на форуме ініцыятыве па наданні новага імпульсу працэсу аднаўлення ўзаемацікавага даверу і зніжэння напружанасці ў Еўропе.

Імкненне Беларусі да зніжэння напружанасці ў рэгіёне адзначыў і намеснік памочніка генеральнага сакратара НАТА па палітычных пытаннях і палітыцы бяспекі Джэймс Апатурай. Ён адзначыў прэзрыстасць, якую наша краіна забяспечвае падчас ваенных вучэнняў. «НАТА адпаведным чынам рэагуе на такія памкненні», — запэўніў Джэймс Апатурай і заўважыў, што рэальнае паляпшэнне сітуацыі ва Усходняй Еўропе непасрэдна залежыць ад паляпшэння адносін паміж Захадам і Усходам, паміж Расіяй і НАТА ў прыватнасці. Трэба сказаць, што ўжо сам удзел ў беларускім форуме прадстаўніка альянсу дае надзею на пэўную гатоўнасць да дыялогу, які можа быць пашыраны да рамкахі мерапрыемства.

Менавіта да гэтага заклікаў экс-генеральны сакратар АДКБ Мікалай Бардзюжа. «Галоўнае, каб у свядомасці кіраўнікоў НАТА, перш за ўсё амерыканцаў, з’явілася разуменне таго, што трэба выходзіць на гэты дыялог, што трэба размаўляць, трэба сумесна дзейнічаць, а не супрацьстаяць адно аднаму», — сказаў ён журналістам. У сваім выступленні Мікалай Бардзюжа казаў, што для разраздкі напружанай абстаноўкі ў Еўропе «ўсе ўцягнутыя бакі павінны праявіць сапраўдную палітычную волю». Ён падкрэсліў, што з пазіцыі сілы або перавагі змяніць сітуацыю да лепшага не атрымаецца.

Пляцоўка Мінска для абмеркавання пытанняў бяспекі вельмі падыждзіць, пагадзіўся праграмны дырэктар па Беларусі Фонду імя Конрада Адэнауэра (Германія) Фольфганг Зендэр. «Беларусь умацоўвае сваю ўласную ўстойлівасць, стабільнасць, суверэнітэт і незалежнасць дзякуючы больш актыўнаму ўдзелу на міжнародным узроўні. Гэта ў канчатковым выніку служыць рэгіянальнай стабільнасці і мае вялікую каштоўнасць для НАТА, для ЕС і для ўсіх суседзяў Беларусі», — падкрэсліў ён, вітаючы ўдзельнікаў форуму.

Такім чынам, Мінск зрабіў яшчэ адзін крок у бок стабілізацыі абстаноўкі ў Еўропе. На форуме, які доўжыўся тры дні, прагучалі і папярэджанні пра небяспеку далейшага супрацьстаяння паміж краінамі, і заклікі да міру. Наколькі здольныя гэтыя заявы прывесці да наступных крокаў у тым жа напрамку, час пакажа. Галоўнае, не спыняцца і не забываць, што альтэрнатывы не існуе.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

АДНА СЕКУНДА ДА БЯДЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Яшчэ пагрозай для бяспекі хлопчыкаў і дзяўчынак школьнага ўзросту становіцца папулярная цяпер забавка — гіраскутар. Гэтыя прылады для катання прадаюцца ў кожным супермаркеце, дзецям яны падабаюцца. Быццам нядрэнная рэч, але з гіраскутара часцяком падаюць і трапляюць з пераломамі ў бальніцу рэгулярна, папярэджвае траўматолаг і зноў просіць бацькоў тлумачыць дзецям асноўныя правілы бяспекі, а лепш катання пад наглядам дарослых. Бо вярта добра разгадкана — і да бяды, зноў жа, — адна секунда.

ГРОШЫ ПАВІННЫ БЫЦЬ У КАШАЛЬКУ

Здаецца, усе ведаюць, што малое дзіця ўсё цягне ў рот, і трэба ўважліва глядзець за ім, калі гуляе з маленькімі цацкамі, складае кампазіцыі з невялікіх дэталяў альбо цягнецца да дробных прадметаў. А на справе кожны тыдзень у хірургічнае аддзяленне трапляе чатыры—пяць пацыентаў, якія праглынулі іншароднае цела.

— Гэта няпраўда, што дэмінацыя стала асноўным цяжарам для бальмаўскіх работнікаў і касіраў, — гаворыць **загадчык хірургічнага аддзялення Сяргей ГАЛУБЦКІ**. — Для нас яна была сапраўдным кашмарам. З першага дня з’яўлення манет у аддзяленне патокам павезлі дзяцей, якія іх наглыталіся. І, галоўнае, мы не мелі на гэты конт дастатковага досведу. Цяпер маем, і ў тым выпадку, калі металічныя грошы ўжо ў страўніку, мы проста назіраем пацыента і чакаем іх натуральнага выхату.

— Капейкі — яшчэ адносна бяскрыўднае іншароднае цела. Самая

Ланчужок магніцікаў са страўніка.

небяспечнае, — расказвае хірург Галубіцкі, — калі дзеці глытаюць батарэйкі альбо магнітныя ланцужкі. Глытанне батарэек страшнае тым, што спачатку змены ў арганізме амаль нябачныя. Дзіця пачынае пакашліваць, падымцаецца тэмпература, яго могуць пачаць лячыць як ад прастуды, а калі справа даходзіць да дызмыка, то ўжо, як правіла, пашкоджаны кішччнік альбо іншыя органы. У нас былі дзеці, якія моцна пацярпелі ад батарэек, аднаму дзіцяці давялося рабіць некалькі апераций.

Да гэтай пары ў продажы ёсць канструктары, у якіх з маленькіх металічных шарыкаў фарміруецца кампазіцыя з дапамогай ланцужка магніцікаў. Вось гэтыя ланцужкі мне давалося не адзін раз даставаць са страўнікаў, — працягвае Сяргей Барысавіч. — Адзін з ланцужкоў налічваў 18 магнітаў. Я нават сфатаграфаваў пасля аперцыі гэтую рэч. Адзін магніцік асаблівай шкоды не прынясе, а цэлы ланцужок выклікае перыгэнтэ з усімі наступствамі. І самы ўжо экзатычны выпадак, калі са страўніка немаўляці давялося даставаць даволі вялікую жаночую заколку для валасоў. У рот груднічку яе запіхнула двухгадовая сястра, небараку нічога не заставалася, як

НАДЗЁННАЕ

■ Прафесійны Алімп

НЕ ЎПУСЦІЛІ СВОЙ ШАНЦ

У Футбольным манежы завяршыўся рэспубліканскі конкурс прафесійнага майстэрства WorldSkills Belarus 2018 сярод маладых рабочых, навучнцаў і студэнтаў.

Урачыстая цырымонія закрыцця прайшла ў спартыўным комплексе «Веладром» шматфункцыянальнага культурна-спартыўнага комплексу «Мінск-Арэна». Па словах **рэктара Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі Валерыя ГАЛУБОУСКАГА**, сёння ў прафесійнай адукацыі Беларусі ствараецца сітуацыя поспеху, у моладзі з’яўляецца магчымасць развіваць сваю кар’еру праз засваенне сучасных кампетэнцый.

Галоўны вынік конкурсу — гэта каласальны інтарэс глядачоў да працы цырульнікаў, кандытараў, кухараў, электрамонтэраў, сталяроў, сантэхнікаў, плітчнікаў, муляраў і іншых прадстаўнікоў рабочых прафесій. Футбольны манеж за два дні наведалі некалькі тысяч школьнікаў — такім чынам рассяякаецца яго прафарыятацыйная мэта. Дзве кампетэнцыі — «Хлебачычэнне» і «Кузаўны рамонт» — гледа-

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА

■ **Выхаванне эліты**

Ад магістра — да доктара навук

Другая школа «Вучоны пад ключ-2018» стартуе 29 мая

Яна ўяўляе сабой кароткі (чатырохдзённый) курс выхавання маладога вучонага ў свеце навукі: лекцыі, семінары, практычныя заняткі, круглыя сталы і майстар-класы, якія правядаюць вядучыя навукоўцы краіны. Арганізатарам школы выступае Савет маладых вучоных НАН Беларусі.

Заняткі будуць прысвечаны такім тэмам, які арганізацыя навуковай дзейнасці ў НАН і

ў цэлым у Беларусі, фінансаванне навукі, гранты, стыпендыі і прэміі для маладых навукоўцаў, афармленне заяўкі на грант. Маладым вучоным расказуць, як апублікаваць свой першы навуковы артыкул, пра этапы падрыхтоўкі і абароны дысертацыі, знаёмяюць з прычынкамі кіравання навуковымі праектамі, выкарыстаннем сістэмы «Антыплагіят», перспектывамі міжнароднага супрацоўніцтва, азнаёмяюць з дзейнасцю еўрапейскіх навуковых таварыстваў. Сёлета

для ўдзелу ў школе зарэгістравалася 195 маладых навукоўцаў.

Сярод тых, хто падзельціца з моладдзю сваім вопытам навуковай дзейнасці, — першы намеснік старшын Прэзідыума НАН Беларусі акадэмік Сяргей Чыжык, галоўны вучоны сакратар НАН Беларусі акадэмік Аляксандр Кільчэўскі, старшыня навуковага савета Беларускага рэспубліканскага фонду фундаментальных даследаванняў акадэмік Сяргей Гапоненка, старшыня Дзяр-

жаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Аляксандр Шумлін і многія іншыя.

Школа разлічана на магістрантаў, аспірантаў і таленавітых маладых вучоных ва ўзросце да 35 гадоў. Мэта праекта — павышэнне эфектыўнасці і ініцыятыўнасці пры правядзенні імі навуковых даследаванняў, а таксама развіццё лідарскіх якасцяў для рэалізацыі самастойных навуковых праектаў.

Надзея НІКАЛАЕВА

■ Падводзім вынікі

ПАСЯБРАВАЛІ І СА СПОРТАМ, І З МАСТАЦТВАМ

Аб’яўлены пераможцы рэспубліканскага спартыўна-мастацкага конкурсу

Конкурс дзіцячага малюнка «Пасябруй са спортам» традыцыйна праводзіцца ў тры этапы — раённым, абласны і рэспубліканскі. Вучням было прапанавана наглядна прадэманстраваць сваё бачанне спорту. Сёлета ў конкурсе прынялі ўдзел 182 231 вучань з 2685 школ краіны. 70 работ дайшлі да рэспубліканскага фіналу. З іх у кожнай узроставай групе (1—3 і 4—6 класы) вызначаны тройкі прызёраў.

Месцы на п’едэстале на гэты раз размеркаваліся наступным чынам:

у малодшай узроставай групе:
І месца — Яраслаў Праздзед, малюнак «Стань ярчэйшым»;
ІІ месца — Юлія Дзятлоўская, малюнак «Будучая чэмпіёнка»;
ІІІ месца — Дар’я Шастак, малюнак «Займіся спортам! Стань лепшым!»;
у старшай узроставай групе:
І месца — Андрэй Савоська, малюнак «На шляху да вяршыні»;
ІІ месца — Варвара Сівакова, малюнак «Лёгкае атлетыка — гэта нялёгка»;
ІІІ месца — Мацвей Белавусаў, малюнак «Спорт — гэта мой выбар!».

Тэматычны малюнак або аплікацыя ацэньваліся не прафесіяналамі пэндзля і алоўка, а прадстаўнікамі спартыўнай грамадскасці краіны. «Галоўнымі суддзямі» конкурсу выступілі вядомыя беларускія спартсмены Аляксандра Герасіменя, Меліцэна Станюта, чэмпіён і двухразовы сярэбраны прызёр у біятлоне зімовых Паралімпійскіх гульняў у Пхёнчхане Юрый Голуб, Марына Арзамасава і Дзмітрый Дашчынскі. Крытэрыямі ацэнкі сталі стыль выканання, сюжэтна-кампазіцыйнае ўвасабленне, якасць афармлення твора — чыста ўмоўныя, бо ацэньваліся ў першую чаргу творчы і індывідуальны падыход да ідэі.

Традыцыйна на цырымонію ўзнагароджвання, якая прайшла ў Нацыянальным алімпійскім камітэце, былі запрошаны ўсе 70 фіналістаў з усёй Беларусі. Павіншаваць хлопчыкаў і дзяўчатак прыйшлі Любоў Чаркашына і 6-разовы пераможца Лігі чэмпіёнаў гандбаліст Сяргей Рутэнка. Для дзяцей была арганізавана экскурсія-забаўляльная праграма і ім уручылі мноства падарункаў ад арганізатараў: ад сапраўдных спартыўных медалёў і кубкаў да адпачынку ў дзіцячым лагеры «Зубраня». А на аснове 70 работ у хуткім часе будуць вырабленыя і размешчаныя па Мінску тэматычныя білборды.

Арганізатарамі конкурсу выступілі: Прэзідэнцкі спартыўны клуб, Міністэрства адукацыі Беларусі, тэлеканал «АНТ» і Мінскі гарвыканкам.

Дар’я ЛАБАЖЭВІЧ

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

ВЫБУХОВЫ ДЭМАНТАЖ УЧАСТКА МОСТА

Учора раніцай спецыялісты выбухатэхнічнай службы МНС выбуховым спосабам дэмантавалі аварыйны ўчастак моста цераз Прыпяць паміж Туравам і Жыткавічамі.

Фота gornik.mch.gov.by

Для падрыхтоўкі да выканання ўнікальнай аперацыі па дэмантажы аварыйнага ўчастка моста спецыялістам цэнтра выбухатэхнічнай службы Рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння МНС спатрэбілася пляч дзён і больш за тону выбуховых рэчываў, паведамліў у Міністэрства па надзвычайных сітуацыях.

Нагадаем, паведамленне аб тым, што над Прыпяццю трэснуў мост, паступіла ад відавочцы 7 снежня мінулага года. Праезд па ім быў закрыты, была задзейнічана рэспубліканская сістэма папярэджання і ліквідацыі НС. З ходам работ па рэканструкцыі аварыйнага моста падчас візіту ў Гомельскую вобласць таксама азнаёміўся кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка. Аператывна былі арганізаваны апавяшчэнне насельніцтва, а таксама пантонная і паромная перправы цераз Прыпяць. Ратавальнікі працавалі на месцы здарэння сумесна са спецыялістамі ўсіх службаў. Работы на месцы працягваюцца.

Сяргей РАСОЛЬКА.

КАЧАНЯТ ДАСТАЛІ З ЛІЎНЁЎКІ

Гомельскія ратавальнікі правялі аперацыю па выратаванні сямейства качкі.

Як расказалі ў прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС, качка з маленькімі качаняткамі пераходзіла дарогу, і «дзеці» праваліліся праз راشотку ў люк. Птушаняці знаходзіліся на глыбіні чатырох метраў у трубе дыяметрам 30 сантыметраў, паміж люкам ліўневай каналізацыі і зборным калек-

тарам. Пры дапамозе спецыяльнага абсталявання небарак дасталі з пасткі і выпусцілі ў возера, якое знаходзіцца побач з Усходнім аб’ездам на ўскраіне горада.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

У ЛІЧБАВЫМ ФАРМАЦЕ

Камп’ютары больш чым 50 краін пацярпелі ад новага віруса

Шкодная праграма VPNFilter атакавала каля 500 тысяч прылад у 54 краінах свету. Паводле інфармацыі амерыканскай тэлекамунікцыйнай кампаніі Cisco Systems, вірус атакуе сеткавую апаратуру, у прыватнасці роўтары і назавашальныя інфармацыі.

З дапамогай утыліты зламаныкі могуць не толькі выкрадаць інфармацыю аб сайтах, але і выводзіць са строку лічбавыя прылады. Эксперты кампаніі паведамлілі, што зараз вірус паводзіць сябе найбольш актыўна на Украіне.

Падобная атака ўжо не першая сёлета. У красавіку была выяўлена масавая рассылка заражаных файлаў Microsoft Word. Тады пад ударам апынуліся фінансавыя і IT-кампаніі ў ЗША і на Блізкім Усходзе.

Летась карысталінікаў інтэрнэту на трываласць правяралі вірусы-шыфравальшычкі, якія вымагалі з людзей грошы за доступ да інфармацыі, што захоўваецца на іх ПК. Самымі «знакамітымі» сярод іх сталі WannaCry і NotPetya. Пацярпелыя панеслі страты ў памеры пляці мільярдаў долараў.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

26 мая 2018 г.

ЗВЯЗДА